

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 1
118 11 Praha 1

telefon: 257 085 111
fax: 224 318 155
e-mail: posta@mkcr.cz

Hlavní město Praha
Magistrát hl.m. Prahy
zastoupený Ing. Radkem Svobodou
ředitelem odboru správy majetku
Mariánské nám. 2
118 11 Praha 1

Váš dopis značky

Naše značka
15809/2008

Vyřizuje / linka
dr. Varhaník/220407452

V Praze dne
25. 11. 2008

Rozhodnutí o námitkách podle § 18 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole

Národní kulturní památka Karlův most v Praze, kontrola plnění povinností vlastníka

Na základě námitek Hlavního města Prahy doručených dne 7. 11. 2008, podaných do protokolu kontrolní skupiny Památkové inspekce ze dne 31. 10. 2008 z kontroly plnění povinností vlastníka národní kulturní památky Karlova mostu v Praze, vyplývajících ze zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, zaměřené na přípravu obnovy a její realizaci v roce 2007 a 2008 z 31.10. 2008, jsem přezkoumal podle § 18 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, obsah protokolu z hlediska podaných námitek a rozhodl takto:

námítky se zamítají.

Odůvodnění

Kontrolní skupina Památkové inspekce, specializovaného kontrolního orgánu Ministerstva kultury, příslušného podle § 27 zákona č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči, ve složení PaedDr. Lenka Svobodová a Ing. Miroslava Mašková, provedla v období od 14. července do 26. září 2008 na základě pověření ředitele Památkové inspekce jako vedoucího kontrolního orgánu ve smyslu zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, kontrolu plnění povinností vlastníka národní kulturní památky Karlova mostu v Praze, kterým je Hlavní město Praha, vyplývajících ze zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, zaměřené na přípravu obnovy a její realizaci v roce 2007 a 2008,.

Z kontroly byl pořízen protokol, který má náležitosti podle § 15 zák. č. 552/1991 Sb. Obsahuje popis zjištěných skutečností s uvedením nedostatků a označení ustanovení právních předpisů, které byly porušeny. V protokole bylo uvedeno označení kontrolního orgánu a kontrolních pracovníků na kontrole zúčastněných, označení kontrolované osoby, místo a čas provedení kontroly, předmět kontroly, kontrolní zjištění, označení dokladů a ostatních

materiálů, o které se kontrolní zjištění opírá. Protokol podepsaly kontrolní pracovnice, které kontrolu provedly.

Kontrolní pracovnice Památkové inspekce seznámily kontrolovanou osobu podle § 16 zák. č. 552/1991 Sb. s obsahem protokolu a předaly jí stejnopis protokolu dne 31. 10. 2008. Seznámení s protokolem a jeho převzetí potvrdil za kontrolovanou osobu podpisem protokolu Ing. Radek Svoboda, ředitel odboru správy majetku Magistrátu hlavního města Prahy.

Obsah podaných námitek převážně vychází z nesprávné interpretace platné právní úpravy státní památkové péče, zakotvené v zákoně č. 20/1987 Sb., neboť v celé řadě jednotlivých bodů námitek je zcela mylně zaměňována působnost orgánu státní památkové péče na straně jedné a odborné organizace státní památkové péče na straně druhé.

Působnost orgánu státní památkové péče pro národní kulturní památky ve smyslu § 28 odst. 2 písm. a) zák. č. 20/1987 Sb. vykonává v hlavním městě Praze Magistrát hlavního města Prahy, odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu (dále jen MHMP- OKP), zatímco odbornou organizací státní památkové péče je Národní památkový ústav (dále jen NPÚ) ve smyslu § 32 cit. zákona, který nemá působnost správního orgánu a jeho zástupce v důsledku toho není vůbec oprávněn meritorně rozhodovat o obnově národní kulturní památky, ani o jednotlivých dílčích krocích realizace takovéto obnovy.

V této souvislosti je třeba připomenout, že zástupce NPÚ není oprávněn podle § 157 odst. 2 stavebního zákona provádět ani zápisy do stavebního deníku, neboť NPÚ není dotčeným orgánem ve smyslu tohoto zákona.

K jednotlivým bodům námitek:

Ad 1. 1 Námitka, že nesplnění oznamovací povinnosti podle § 22 zák. č. 20/1987 Sb. neodpovídá skutečnosti s tím, že pracovníci Národního památkového ústavu zastoupení Dr. Dragounem byli na stavbě od jejího začátku, je zcela irrelevantní.

Okolnost, že na stavbě byli od jejího začátku pracovníci Národního památkového ústavu, nijak nedokládá splnění oznamovací povinnosti stanovené § 22 odst. 2 zák. č. 20/1987 Sb. zákona, které stanoví povinnost již v době přípravy oznámit stavební činnost na území s archeologickými nálezy Archeologickému ústavu Akademie věd České republiky. Nesplnění této povinnosti je pod sankcí podle § 35 odst. 2 písm. f) cit. zákona.

Ad 1.2.1 a 1.2.3 Názor, vyjádřený v této námitce, že „zákon o státní památkové péči neukládá vlastníkům kulturních památek povinnost vyžádat si závazné stanovisko před zpracováním přípravné dokumentace obnovy kulturní památky“, je mylný.

Ust. § 14 odst. 7 zák. č. 20/1987 Sb. stanoví, že přípravnou a projektovou dokumentaci obnovy nemovité kulturní památky vlastník kulturní památky nebo projektant projedná v průběhu zpracování s odbornou organizací státní památkové péče z hlediska splnění podmínek závazného stanoviska podle odstavce 1. Vyžádání závazného stanoviska k obnově tak má předcházet pracím na zpracování projektové dokumentace. Podaná námitka odporuje znění § 14 odst. 1, 3 a 7 zákona o státní památkové péči a dále § 9 odst. 4 vyhlášky Ministerstva kultury č. 66/1988 Sb., kterou se tento zákon provádí. Důsledkem nedodržení tohoto zákonem stanoveného postupu je absence základních vstupních podmínek, za kterých bylo možno připravovat a provádět opravu národní kulturní památky Karlova mostu.

Ad 1.2.2 K námitce, že „v rámci přípravných prací byly zkompletovány dosavadní zpracované dílčí průzkumy, které byly doplněny o úplnou archivní rešerši“, je třeba uvést, že ke zkompletování dosavadních průzkumů sice došlo, ovšem archivní rešerše ke kontrole předložena nebyla. Doposud zpracované průzkumy nejsou dostatečným podkladem pro

obnovu mostních parapetů. Tvzení, že z podobných důvodů „nemá smysl zpracovávat průzkum kamenických značek na zábradlí, protože zde prokazatelně žádné historicky dokumentační značky nebyly identifikovány“, dokládá, že povinnost uložená podmínkou č. 2 závazného stanoviska MHMP-OKP č.j. 43934/2004/Fab ze 14.5. 2004 nebyla splněna.

Vlastník Karlova mostu předložil „Aktualizovaný souhrn stavebně-historických průzkumů a historické ikonografie Karlova mostu“ (Mgr. Michal Patrný, 2005). Dosavadní stavebně-historické průzkumy Karlova mostu nejsou dostatečným východiskem pro posouzení prováděných prací. Vlastník Karlova mostu nesplnil uvedenou podmínku citovaného pravomocného rozhodnutí orgánu státní památkové péče, tj. MHMP- OKP.

Dále v této námitce vlastník Karlova mostu výslovně doznává, že nesplnil podmínku č. 4 pravomocného rozhodnutí MHMP-OKP č.j. MHMP 180521/2005/Můl/Půl ze dne 17. 1. 2006 jako příslušného orgánu státní památkové péče, kterou bylo uloženo před provedením nezbytných úprav prozkoumat bloky s ohledem na výskyt např. kamenických značek a jiných detailů. Pokud vlastník Karlova mostu s takto stanovenou podmínkou nesouhlasil, mohl v souladu s poučením využít práva na odvolání do citovaného rozhodnutí, což však neučinil.

Ad. 1.2.3 V této námitce vlastník Karlova mostu výslovně doznává odlišnost projektové dokumentace předložené ve stavebním řízení oproti projektové dokumentaci, předložené MHMP-OKP, a odůvodňuje ji „nutností a potřebou zapracování podmínek stanovených v závazném stanovisku MHMP-OKP“.

Námitka, resp. podaná informace nezpochybňuje kontrolní zjištění Památkové inspekce. Podle § 14 odst. 4 zák. č. 20/1987 Sb. rozhoduje stavební úřad v řízení o povolení stavby v souladu se závazným stanoviskem orgánu státní památkové péče. Z uvedeného důvodu nelze předkládat orgánu státní památkové péče a stavebnímu úřadu různé varianty projektové dokumentace pro stavební povolení.

Ad 1.2.4. Námitka, že dokumentace řešící opravu kamenného zábradlí byla předmětem posouzení v rámci správního řízení o vydání závazného stanoviska č.j. MHMP 180521/2005/Můl/Půl., ze dne 17. 1. 2006, je v hrubém rozporu se skutečností. Dokumentace předložená vlastníkem Karlova mostu v rámci žádosti o vydání tohoto závazného stanoviska (tj. k projektové dokumentaci pro stavební povolení) obnovu kamenného zábradlí konkrétně neřešila. Podle technické zprávy projektu pro stavební povolení měla být oprava kamenného zábradlí podrobně řešena v dalším stupni projektové dokumentace, kdy budou k dispozici výsledky diagnostického průzkumu stavu kamenných kvádrů, který prováděla Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy. Výsledky průzkumu měly být podle technické zprávy projektu pro stavební povolení „důsledně zapracovány do dalšího stupně PD“.

S tím je také v souladu obsah podmínek č. 4, 8, 17 citovaného závazného stanoviska č.j. MHMP 180521/2005/Můl/Půl., které výslovně počítají s pokračující přípravou obnovy v rámci zpracování realizační dokumentace.

Další stupeň projektové dokumentace, řešící opravu kamenného zábradlí a přilehlých partií na základě výsledků diagnostického průzkumu, však vlastník Karlova mostu MHMP-OKP před zahájením opravy nepředložil a závazné stanovisko MHMP-OKP v rozporu s § 14 odst. 1 a 7 zák. č. 20/1987 Sb. si nevyžádal. Žádost o vydání závazného stanoviska k realizační dokumentaci byla podána, jak se ostatně uvádí v této námitce, dne 22. 7. 2008, tj. téměř po roce od zahájení opravy. Povinnost vyžádat si závazné stanovisko se týká každého stupně projektové dokumentace, podle něhož má být obnova připravována a prováděna, jak vyplývá z § 14 odst. 7 cit. zákona.

Vlastník tak v této námitce výslovně doznává, že si závazné stanovisko k realizační dokumentaci nevyžádal předem, jak stanoví zákon, ale až po zahájení prací a zřejmě až v návaznosti na zahájení kontroly, kdy po něm bylo jako jeden z dokladů požadováno.

Ad 2.1. K námitce, že dohoda o provedení archeologického výzkumu s oprávněnou organizací byla opravdu podepsána až 7. ledna 2008, přičemž do té doby probíhala spolupráce na základě ústní smlouvy, lze konstatovat, že tato námitka, resp. podaná informace nezpochybňuje kontrolní zjištění, uvedené v protokolu Památkové inspekce. Jde zjevně o důsledek nesplnění oznamovací povinnosti uvedené ad 1.1, neboť při standardním postupu je návrhovatelem dohody podle § 22 odst. 1 cit. zák. oprávněná organizace právě na základě uvedeného oznámení.

Vlastní provádění archeologického výzkumu však nebylo předmětem kontroly, neboť povinností stavebníka podle § 22 odst. 2 cit. zák. je oznámit záměr stavební činnosti Archeologickému ústavu AV ČR a následně umožnit provedení výzkumu.

Ad 2.2.1. Námitka, že „demontáž kamenných zídek probíhá co nejšetrněji pomocí klínů z tvrdého dřeva a ve výjimečných případech pomocí drobného ručního nářadí – viz TP Demontáž kamenných bloků z parapetu KM“, není v souladu se závěry znaleckého posudku prof. Siegla. Zástupce NPÚ není oprávněn rozhodovat o technologickém postupu demontáže kamenných bloků. Schválení tohoto postupu mělo být předmětem žádosti o vydání závazného stanoviska k realizační dokumentaci, tj. bylo v působnosti MHMP- OKP.

V některých úsecích, kde byla při minulé opravě použita cementová injektáž, je rozebírání skutečně obtížné a vyžaduje specifický technologický přístup, ale na mnoha kamenných kvádrech, uložených ve skladu vyřazených kusů, byla zaznamenána zcela zbytečná poškození původních kamenných kvádrů, jak dokládá znalecký posudek prof. Petra Siegla a fotodokumentace Památkové inspekce v příloze protokolu z kontroly.

K námitce, že „fotodokumentace je průběžně pořizována, nyní se zpracovává a kontrole byla v této rozpracované podobě předána“, lze konstatovat, že fotodokumentace předložená ke kontrole nedokládala důsledně rozebírání zábradlí ani stav jednotlivých kamenných kvádrů zábradlí. Okolnost, že se fotodokumentace zpracovává až v současné době, jak se v námitce uvádí, tedy se značným časovým odstupem, nasvědčuje tomu, že ke zpracování vedl až požadavek na její předložení ke kontrole. Kromě toho samotná fotodokumentace bez alespoň základního popisu nenaplnuje nároky, kladené na dokumentaci stavebního zásahu tohoto druhu.

Ad 2.2.2 V námitce ke kontrolnímu zjištění, že po rozebrání kamenného zábradlí Karlova mostu byl výběr kvádrů určených k vyřazení prováděn nekoncepčně, bez podmínek stanovených orgánem státní památkové péče, se výslovně uvádí, že „všechny výměny byly odsouhlaseny zástupcem Národního památkového ústavu.“

Opakovaně je třeba zdůraznit, že působnost orgánu státní památkové péče pro národní kulturní památky ve smyslu § 28 zák. č. 20/1987 Sb. vykonává v hlavním městě Praze MNMP - OKP, nikoli NPÚ. Vzhledem ke skutečnosti, že si vlastník Karlova mostu před zahájením opravy nevyžádal závazné stanovisko k dokumentaci řešící opravu kamenného zábradlí, nebylo příslušným orgánem státní památkové péče rozhodnuto, zda je zamýšlený způsob opravy přípustný a za jakých podmínek. Nebyla stanovena kritéria z hlediska ochrany kulturně historických hodnot Karlova mostu pro posouzení jednotlivých kamenných kvádrů zábradlí a přilehlých částí s ohledem na jejich zachování či nahrazení kameny novými, které je oprávněn stanovit pouze orgán státní památkové péče závazným stanoviskem podle § 14 odst. 1 zák. č. 20/1987 Sb., nikoli NPÚ.

Ostatně takováto kritéria nebylo možné stanovit, neboť skladba parapetů ze stavebněhistorického hlediska vyhodnocena nebyla.

Jakékoli odkazy na rozhodování komise za účasti zástupce NPÚ jsou v důsledku toho zcela irelevantní.

Dále se v rámci této námitky uvádí, že ve Vyhodnocení stavu kamenného zábradlí a přilehlých částí poprsních zdí, zpracovaném Přírodovědeckou fakultou UK, byly posuzovány jednotlivé povrchy kamenů, to znamená, že např. kámen z lícové plochy prohlášený v průzkumu za vyhovující byl z rubové strany v průzkumu prohlášen za nevyhovující.

Porovnáním množství kamenů předpokládaných k výměně v tomto materiálu a skutečně vyměněných však byly na úseku XV.B kontrolou zjištěny zásadní rozdíly.

Podle diagnostického průzkumu Přírodovědecké fakulty (Vyhodnocení stavu kamenného zábradlí a přilehlých částí poprsních zdí) bylo k výměně navrženo 22,1 % kamenů podle ploch posuzovaných z mostu (úsek XV.B 01) a 23,2 % kamenů podle ploch posuzovaných z druhé strany (úsek XV.B 02). Vzhledem k tomu, že některé kameny navržené k výměně byly poškozeny z obou stran, celkový podíl kamenů navržených k vyřazení činí 30 %. Ve skutečnosti bylo z úseku XV.B vyřazeno 70 % kamenů. Jde tedy se o zásadní kvantitativní rozdíl.

Tvrzení vlastníka Karlova mostu, že „zhotovitel nevyměnil ani jediný kámen svévolně, všechny výměny byly odsouhlaseny zástupcem NPÚ“ je zcela irelevantní. V působnosti NPÚ podle § 32 zák. č. 20/1987 Sb. není rozhodování o výměně částí národní kulturní památky a proto ani zástupce NPÚ není zásadně oprávněn jejich výměnu na místě odsouhlasit.

Ad 2.2.3. K námitce, že „protokol o hodnocení kamenů parapetního zábradlí KM se zhotovuje na místě po rozebrání každého pole - pole XIV B z 10.9. 07 a 13.9. 07 se zástupce NPÚ zúčastnil,“ nelze než opakovat, že účast zástupce NPÚ nemůže vzhledem k působnosti NPÚ legitimizovat rozebírání zábradlí a nakládání s jednotlivými jeho oddělenými částmi.

Námitka, že znalecký posudek nebyl kontrolovaně osobě předložen, je irelevantní. Kontrolní orgán nemá povinnost předkládat kontrolované osobě znalecké posudky, pořízené za účelem kontroly. Při podpisu protokolu byl znalecký posudek kontrolované osobě k dispozici k nahlédnutí.

K námitce, že v úseku XIV B ani v dalších polích úseků X až XV nebyly osazeny žádné kvádry z božanovského pískovce, nýbrž jen lícní desky silné 8 až 10 cm a mezilehlý prostor (tloušťky i přes 20 cm) byl vyplněn cementovou zálivkou, lze uvést, že jako vyhovující byly tyto prvky v úseku XIV B hodnoceny v diagnostickém průzkumu Přírodovědecké fakulty UK. Ani v průběhu kontroly, ani v rámci podaných námitek nebyl předložen důkaz v podobě věrohodné dokumentace, který by odpovídal tvrzení uvedenému v námitce, a proto ani této námitce není možné vyhovět.

Ad 2.2.4. Námitka, že „rozhodnutí vždy činí komise, která určuje další použití kamenů,“ opětovně dokládá nezákonnost uskutečňovaného postupu. Pouze příslušný orgán státní památkové péče, tedy MHMP-OKP má pravomoc v rámci vydání závazného stanoviska podle § 14 odst. 1 zák. č. 20/1987 Sb. stanovit konkrétní kroky v postupu obnovy národní kulturní památky. Tato pravomoc nemůže být delegována na jiný subjekt.

Ad 2.2.5. V souvislosti s námitkou směřující proti zpochybnění výběru kocbeřského pískovce pro opravu lícního zdiva je třeba odkázat na práci „Výběr alternativních typů pískovců pro opravu lícního zdiva Karlova mostu“ Přírodovědecké fakulty UK z r. 2006, která je v protokolu výslovně citována a v níž je tento materiál doporučen pouze jako náhradní a nouzové řešení. Výběr kamene, byť limitovaný dosažitelnými zdroji, byl prováděn pouze podle úvahy vlastníka na základě jím objednaných podkladů. Pro předmětnou obnovu líců zdiva Karlova mostu tak nebyla zásadní otázka výběru stavebního kamene jednoznačně stanovena podmínkou závazného stanoviska příslušného orgánu státní památkové péče, tj. MHMP-OKP k realizační dokumentaci, které si vlastník před zahájením prací nevyžádal. Závazné stanovisko č.j. MHMP 180521/2005/MÚl/PÚl., ze dne 17. 1. 2006 v podmínce č. 12

meritorně tuto otázku stanovit nemohlo, neboť výslovně uvádí, že výběr má vyjít ze zpracovávaného průzkumu pláště mostu.

Ad 2.2.6. Námitka, že povrchová úprava kvádrů zábradlí byla vybrána a odsouhlasena zástupcem objednatele, zhotovitele a NPÚ, zjevně dokládá nesprávnost postupu obnovy této části mostu, neboť o této zásadní otázce mělo být rozhodnuto předem formou závazného stanoviska MHMP-OKP podle § 14 odst. 1, 7 cit. zákona k realizační dokumentaci. Z hlediska státní památkové péče zástupce NPÚ není oprávněn rozhodovat o obnově národní kulturní památky.

Ad 2.2.7. K námitce ohledně dodržování kamenorezu stačí poukázat na přílohy č. 13 – 16 protokolu, kde je zachycen stav před a po obnově, kde došlo v kamenorezu k podstatným změnám.

Námitka, že maltové výtoky byly odstraňovány, neodpovídá skutečnosti. K odstraňování maltových výtoků na již dokončených částech mostu prokazatelně nedocházelo v návaznosti na provádění prací a jsou tam dobře patrné, což je doloženo fotografickými přílohami znaleckého posudku prof. Siegla.

K námitce, že znalecký posudek se neopírá o jakýkoli chemický rozbor ani teoretické doložení, nelze než uvést, že podle zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, vyžaduje-li to povaha věci, je znalec oprávněn přibrat konzultanta k posuzování zvláštních dílčích otázek; tuto okolnost spolu s důvody, které k ní vedly, musí uvést v posudku. Je tedy na znalci, aby zvážil potřebu konzultací, resp. speciálních expertíz. V námitce nebyly uvedeny žádné relevantní skutečnosti, které by zpochybnilly obsah znaleckého posudku.

Ad 2.3. K závěrečným námitkám nelze než opakovat, že obnova zábradlí byla prováděna zcela nekonceptně, technologické postupy nebyly odsouhlaseny příslušným orgánem státní památkové péče, kterým je MHMP-OKP, formou závazného stanoviska podle § 14 odst. 1, 7 zák. č. 20/1987 Sb. Případný souhlasný názor zástupce NPÚ nemůže toto závazné stanovisko nahradit.

Projektová dokumentace ke stavebnímu povolení problematiku obnovy parapetů neřeší a technická zpráva výslovně odkazuje na to, že tato otázka má být řešena v realizační dokumentaci, tj. v dalším stupni, jak bylo uvedeno ad 1.2.4.

Jak bylo prokázáno na úseku XV B, množství vyměňovaných kamenů neodpovídalo rozsahu předpokládané výměny v materiálu Přírodovědecké fakulty UK „Vyhodnocení stavu kamenného zábradlí a přilehlých částí poprsních zdí,“ jak je uvedeno výše ad 2.2.5.

Zamítnutí námítka ohledně výběru stavebního kamene bylo odůvodněno výše ad 2.2.5.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí není podle § 18 odst. 3 zák. č. 552/1991 Sb. opravný prostředek přípustný.

JUDr. Jiří Varhaník
ředitel Památkové inspekce MK

